
Aika: 04.03.2020 klo 18:00 - 20:48

Paikka: Villa Breda / Musiikkihuone Kaipainen

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

§	Otsikko	Sivu
20	Kokouksen järjestäytyminen	3
21	Muut asiat	4
22	Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)	5
23	Kouluterveyskyselyn 2019 tulokset	6
24	Sosiaali- ja terveystoimen tilinpäätös 2019	9
25	Valiokunnalle saapuneita päätöksiä ja kirjelmiä	12
26	Vastaavan hammaslääkärin viran täyttäminen (Vakanssi 320001)	14
27	Sosiaali- ja terveystoimen päästövähennysohjelma vuodelle 2020	16

Puheenjohtaja: Heikki Kurkela

Läsnä:	Kurkela Heikki Limnell Patrik Karlsson-Finne Anna Lena Selroos Agneta Louhija Jukka Laitinen Ulla Filppula Olavi Alanko Katarina Lehtinen Petri Stenberg Stefan Kallio Katri Tikkanen Ulla Kalliomaa Pilvi Ali-Melkkilä Elina	Puheenjohtaja Varapuheenjohtaja Jäsen Jäsen Jäsen varajäsen Jäsen Jäsen Jäsen Kaupunginhallituksen edustaja Nuorisovaltuuston varaedustaja Sosiaali- ja terveysjohtaja Hallintopäällikkö Granin Lähiapu ry:n edustaja
Poissa:	Tupamäki Binga Kanerva Elna-Annina	Jäsen Nuorisovaltuuston edustaja
Allekirjoitukset	Heikki Kurkela puheenjohtaja Hyväksytty sähköpostitse 5.3.2020	Pilvi Kalliomaa sihteeri
Käsitellyt asiat	20 - 27	
Pöytäkirja tarkastettu		
Allekirjoitukset	Ulla Laitinen Tarkastettu sähköpostitse 5.3.2020	
Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville	Kauniaisten kaupungin kotisivuilla 11.03.2020	
Todistaa	Mattias Karlsson ilmoitustaulun hoitaja	

Sosiaali- ja terveystoimialue § 20 04.03.2020

Kokouksen järjestäytyminen

SOTEV 04.03.2020 § 20

Sosiaali- ja terveystoimialue

- toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- valitsee pöytäkirjantarkastajan.

Päätös:

Valiokunta:

- totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- valitsi pöytäkirjantarkastajaksi Ulla Laitisen
- myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden Granin Lähiapu ry:n hallituksen jäsenelle Elina Ali-Melkkilälle
- päätti käsitellä kohdan Muut asiat ennen viranhaltijoiden päätöspöytäkirjojen käsittelyä.
- päätti ottaa käsiteltäväkseen lisälistalla pöydälle jaetut asiat § 26 ja § 27

Elina Ali-Melkkilä poistui kokouksesta § 21 käsittelyn aikana klo 18:40.
Katri Kallio poistui kokouksesta § 23 käsittelyn aikana klo 19:32.

Sosiaali- ja terveystoimintayksikkö

§ 21

04.03.2020

Muut asiat

72/02.05.01/2020

SOTEV 04.03.2020 § 21

Sosiaali- ja terveystoimen avustukset 2020

Sosiaali- ja terveystoimen toiminta-avustusta vuodelle 2020 voi hakea 16.3.2020 mennessä. Avustuksia hakevilla järjestöillä ja yhteisöillä on mahdollisuus esitellä toimintaansa lyhyesti valiokunnalle kokouksessa.

Lisätietoa toiminta-avustuksen hausta löytyy kaupungin verkkosivuilta:
www.kauniainen.fi/sosiaali- ja_terveyspalvelut/ajankohtaista_tietoa/sosiaali- ja_terveystoimen_avustukset_2020.25049.news

Sosiaali- ja terveystoimintayksikköjohtaja:

Valiokunta merkitsee tiedoksi selostusosassa mainittuja asioita koskevat selvitykset.

Granin Lähiapu ry:n hallituksen jäsen Elina Ali-Melkkilä oli paikalla kokouksessa esittelemässä yhdistyksen toimintaa.

Asian käsittelyn aikana valiokunta päätyi yksimielisesti Petri Lehtisen aloitteesta siihen, että avustuksia hakevilla järjestöillä ja yhteisöillä on mahdollisuus tulla esittelemään toimintaansa valiokunnalle myös seuraavaan kokoukseen 8.4.2020.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Lisäksi valiokunta päätti, että avustuksia hakevilla järjestöillä ja yhteisöillä on mahdollisuus tulla valiokunnan seuraavaan kokoukseen 8.4.2020 esittelemään toimintaansa.

Sosiaali- ja terveystoimialue

§ 22

04.03.2020

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)

SOTEV 04.03.2020 § 22

Valiokunta, sen puheenjohtaja tai toimialajohtaja voivat kuntalain 92 §:n ja hallintosäännön 24 § 1 momentin mukaan ottaa käsiteltäväkseen alaisen- sa viranhaltijan toimivaltaan siirrettyssä asiassa tehdyn päätöksen, jollei KH, sen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja ole ilmoittanut asian ottami- sesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntalain mukaan valiokunnan käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta tai toimitusmenettelyä koskevia asioita, eikä yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Valiokunnalle on kuntalain 92 §:n mukaisesti lähetetty viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja edellisen kokouksen jälkeen tehdyistä päätöksistä. Päätösluettelo on esityslistan **oheismateriaalina** luottamushenkilöiden Extranetissä. Puheenjohtajalle viranhaltijapäätökset on toimitettu sähköisesti hallintosäännön 25 §:n 3 momentin määräyksen mukaisesti.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Tä- män varmistamiseksi valiokunnan jäsenten tulee ilmoittaa ennen kokousta sosiaali- ja terveystoimialuejohtajalle tai talouspäällikölle ne päätökset, joihin harkit- sevat otto-oikeuden käyttämistä ja mielellään myös ne päätökset, joista muutoin toivovat lisätietoja kokouksessa.

Sosiaali- ja terveystoimialuejohtaja:

Valiokunta merkitsee tiedokseen oheismateriaalista ilmenevät päätökset ja päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Sosiaali- ja terveystieteiden
valiokunta

§ 23

04.03.2020

Kouluterveyskyselyn 2019 tulokset

405/12.01.03/2018

SOTEV 04.03.2020 § 23

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystieteiden johtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen järjestämä kansallinen Kouluterveyskysely tuottaa monipuolista seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveystieteistä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaamisesta.

Kouluterveyskysely toteutettiin sähköisesti Kauniaisten ala- ja yläkouluissa sekä lukioissa keuhväällä 2019. Valtakunnalliset kouluterveyskyselyn tulokset julkaistiin 17.9.2019 Helsingissä. Kouluterveyskyselyn vuoden 2019 perustulokset ovat saatavilla sähköisen tulospalvelun kautta Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) sivuilla: <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tutkimustuloksia>.

Tulospalvelussa on noin 250 indikaattoria ryhmiteltyinä seitsemään aihealueeseen, kuten hyvinvointiin, osallisuuteen, vapaa-aikaan, perheeseen ja elinoloihin sekä elintapoihin. Tietoa on saatavilla yläluokkalaisten, lukio- ja ammattiin opiskelevien lisäksi myös perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilaista. Tuloksia on mahdollista tarkastella alueittain, koulutusasteittain ja sukupuolen mukaan. Alueiden tilannetta voi verrata muiden kuntien, maakuntien tai koko maan tilanteeseen. Osasta indikaattoreista on tarjolla seurantatietoa vuodesta 2006 alkaen.

Pääkaupunkiseudun Sote-lautakuntien puheenjohtajat järjestivät pääkaupunkiseudun lautakuntien ja sidosryhmien kutsuvierastapaamisen Vantaalla 2.10.2019. Tilaisuudessa, jossa oli luottamushenkilöiden ja virkamiesten lisäksi vanhempainyhdistysten edustajia, nuorisovaltuustojen edustus ja muita lasten ja nuorten parissa työskenteleviä tahoja, keskusteltiin vilkkaasti kouluterveystutkimuksen tuloksista ja Islannin mallin soveltamista Suomessa ja pääkaupunkiseudulla. Kouluterveyskyselyn tuloksia on käsitelty syksyn 2019 aikana Kauniaisten Tejo-työryhmässä, jossa päätettiin myös tulosten käsittelyprosessista Kauniaisissa.

Kauniaislaiset lapset ja nuoret voivat kansallisesti verrattain hyvin. Suurin osa lapsista ja nuorista kokee olevansa tärkeä osa perhettä, kaveriporukkaa ja kouluyhteisöä ja enemmistöllä on viikoittainen harrastus. Kauniaisten tuloksissa huolenaiheena nousevat mm. päihdeasenteet ja perhepiiristä saatu alkoholi sekä kiusaaminen ja seksuaalinen häirintä, mielenterveysvaasteet ja kouluväsymys ja -uupumus. Osa kyselyssä näkyvistä kasvavista ilmiöistä ovat vahvasti sukupuolittuneita. Mielenterveysvaasteet, seksuaalinen häirintä ja uupumus ovat selkeästi tavallisempia tytöillä ja esim. kiusaaminen tavallisempaa poikien joukossa. Kouluterveyskyselyn tuloksia hyödynnetään oppilaitosten

hyvinvointityössä ja yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä sekä kaupungin toiminnan kehittämisessä, esimerkiksi laadittaessa hyvinvointistrategiaa, lasten ja nuorten hyvinvointiohjelmaa ja lapsi- ja nuorisopoliittista ohjelmaa. Kuten jo vuoden 2017 tuloksissa, huolta herättävät ilmiöt vaativat nytkin vanhemmuuden tuen kehittämistä. Työssä tulee huomioida lasten ja vanhempien osallisuus, ja yhteistyötä järjestöjen kanssa tulee kehittää. Keskeisessä asemassa lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi on yhteistyö sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen yhdyspinoilla. On tärkeää, että ymmärrys yhteisistä asiakkaista ja yhteisestä työstä, jossa hyödynnetään monialaista osaamista, vahvistuu edelleen.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Lasten ja nuorten hyvinvointi pääkaupunkiseudulla-raporttiin on kerätty keskeisemmät huomiot tuloksista ja nostettu esiin eroja kaupunkien välillä. Kauniaisten tuloksista teetettiin lisäksi yhteenveto Helsingin yliopiston koulutuksen arviointikeskuksessa.

Liite: Kouluterveyskyselyn vuoden 2019 tulokset: Lasten ja nuorten hyvinvointi pääkaupunkiseudulla

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Sosiaali- ja terveysvaliokunta merkitsee tiedoksi omalta osaltaan kouluterveyskyselyn 2019 selostuksen ja toteaa lausuntonaan seuraavasti: *Kouluterveyskyselyn tulokset kertovat tärkeistä vahvuuksista: enemmistöllä on viikoittainen harrastus, ja suuri osa lapsista ja nuorista kokee olevansa tärkeä osa perhettä, kaveriporukkaa ja kouluyhteisöä.*

Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomion siihen, että alkoholin saaminen perheenjäseniltä on Kauniaisten kouluissa yleisempää kuin muissa pääkaupunkiseudun kunnissa. Siksi keskeisenä kohderyhmänä tulee nuorten lisäksi huomioida myös perheet. Ehkäisevässä päihdeohjelmassa 2018-22 on kuvattu kaikkien sektorien rooli ja toiminnan sisällöt. Ohjelman toteuttaminen suunnitelman mukaan onkin tärkeää. Keskeisinä kehittämisalueina ovat mm. viestintä nuorille, heidän perheilleen sekä urheilu- ja muille järjestöille, henkilökunnan päihdetyön osaamisen varmistaminen ja käytettyjen menetelmien vaikuttavuuden arviointi.

Mielenterveyshaasteet ja kouluväsymys ja -uupumus ovat myös aikaisempien kouluterveyskyselyjen tuloksissa esille tulleita ongelmia. Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen jalkauttaminen kouluihin, lasten ja nuorten ympäristöön, on tärkeää turvata. Kauniaisten lasten ja nuorten mielenterveyspolku on kuvattu ja se muodostaa selkeän kokonaisuuden, joka ohjaa ammattilaisten toimintaa eri vaiheissa matalan kynnyksen palveluista vaativampaan hoitoon.

Sosiaali- ja terveys- sekä sivistysvaliokuntien yhteinen tilaisuus liittyen lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilan arviointiin tulee järjestää vuoden 2020 aikana.

Lisäksi valiokunta pyytää vuoden 2019 kouluterveystutkimuksen tuloksista (Liite: Lasten ja nuorten hyvinvointi pääkaupunkiseudulla) lausunnon ja toimenpide-ehdotukset kulttuurivaliokunnalta, suomenkieliseltä ja ruotsin-

---

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

§ 24

04.03.2020

---

kieliseltä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalta sekä nuorisovaliokunnalta, liikuntavaliokunnalta ja nuorisovaltuustolta 15.4.2020 mennessä.

Asian käsittelyn aikana valiokunta päätti yksimielisesti, että valiokunnan lausuntoon lisätään seuraava: "Valiokunta näkee tärkeinä konkreettisina keinoina tiedottamisen lisäämisen yleisesti sekä informaation lisäämisen kouluissa."

Päätös:

Valiokunta merkitsi tiedoksi omalta osaltaan kouluterveyskyselyn 2019 selostuksen ja totesi lausuntonaan seuraavasti:

Kouluterveyskyselyn tulokset kertovat tärkeistä vahvuuksista: enemmistöllä on viikoittainen harrastus, ja suuri osa lapsista ja nuorista kokee olevansa tärkeä osa perhettä, kaveriporukkaa ja kouluyhteisöä.

Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomion siihen, että alkoholin saaminen perheenjäseniltä on Kauniaisten kouluissa yleisempää kuin muissa pääkaupunkiseudun kunnissa. Siksi keskeisenä kohderyhmänä tulee nuorten lisäksi huomioida myös perheet. Ehkäisevässä päihdeohjelmassa 2018-22 on kuvattu kaikkien sektorien rooli ja toiminnan sisällöt. Ohjelman toteuttaminen suunnitelman mukaan onkin tärkeää. Keskeisinä kehittämisalueina ovat mm. viestintä nuorille, heidän perheilleen sekä urheilu- ja muille järjestöille, henkilökunnan päihdetyön osaamisen varmistaminen ja käytettyjen menetelmien vaikuttavuuden arviointi.

Mielenterveyshaasteet ja kouluväsymys ja -uupumus ovat myös aikaisempien kouluterveyskyselyjen tuloksissa esille tulleita ongelmia. Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen jalkauttaminen kouluihin, lasten ja nuorten ympäristöön, on tärkeää turvata. Kauniaisten lasten ja nuorten mielenterveyspolku on kuvattu ja se muodostaa selkeän kokonaisuuden, joka ohjaa ammattilaisten toimintaa eri vaiheissa matalan kynnyksen palveluista vaativampaan hoitoon.

Valiokunta näkee tärkeinä konkreettisina keinoina tiedottamisen lisäämisen yleisesti sekä informaation lisäämisen kouluissa.

Sosiaali- ja terveys- sekä sivistysvaliokuntien yhteinen tilaisuus liittyen lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilan arviointiin tulee järjestää vuoden 2020 aikana.

Lisäksi valiokunta päätti pyytää vuoden 2019 kouluterveystutkimuksen tuloksista (Liite: Lasten ja nuorten hyvinvointi pääkaupunkiseudulla) lausunnon ja toimenpide-ehdotukset kulttuurivaliokunnalta, suomenkieliseltä ja ruotsinkieliseltä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalta sekä nuorisovaliokunnalta, liikuntavaliokunnalta ja nuorisovaltuustolta 15.4.2020 mennessä.

Sosiaali- ja terveystoimisto

§ 24

04.03.2020

Sosiaali- ja terveystoimiston tilinpäätös 2019

39/02.06.01/2020

SOTEV 04.03.2020 § 24

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystoimiston johtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
hallintopäällikkö Pilvi Kalliomaa, 050 383 4260
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Toiminta

Strategiset painoalueet ”Kuntalainen keskiössä” ja siihen liittyvä Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen, ”Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen” sekä ”Elinvoimainen kaupunki” ovat sosiaali- ja terveystoimiston keskeisiä toiminnan kehittämisen alueita. Tavoitteiden toteutumista on tarkasteltu asiakaslähtöisyyden, toiminnallisen kyvykkyyden, henkilöstökokemuksen ja vaikuttavuuden ja laadun näkökulmista. Strategian, uuden toimintakulttuurin ja toimintatapojen jalkauttamista on tukenut toimintaa ohjaava ja sanoittava esimiestyön tueksi yhdessä valmistettu sote-käsikirja visualisoituneena.

Kauniaista laajemman alueen keskeisinä hankkeina ovat olleet Uusi-maa2019 -hanke, jonka jälkeen Sote-uudistus eteni uuden hallituksen hallitusohjelman mukaisesti pääkaupunkiseudun erillisselvityksen valmistumiseen 2019 lopussa. Apotin ensimmäiset käyttöönotot toteutuivat suunnitellusti 11/2019 ja työ on jatkunut viiden kunnan valmistautuessa GL3 käyttöönottoon. Kahden Kauniaisten oman Apotti-asiantuntijan lisäksi valmistelussa on ollut mukana yhä enemmän sosiaali- ja terveystoimiston ja tietohallinnon asiantuntijoita.

Tavoite, että Kauniaisten sote-palveluja halutaan jatkossakin käyttää, toteutui. Kuukausittain 17-20 uutta henkilöä kirjautui palvelujen käyttäjiksi ja nyt terveystoimiston palveluohjaajia on yhteensä 1600.

Villa Bredalle ominaisen kulttuurin rakentamisen ohella vanhuspalvelujen painopiste on ollut kotona asumisen tukeminen: palveluohjaus ja neuvontatiimien toimintamallin luominen ennakoivalla ja ehkäisevällä otteella työskenteleväksi on edennyt, samoin moniammatillisesti toteutetun kotikuntoutuksen malli. Molempien arviointi ja kehittämien jatkuu edelleen. Villa Bredan kulttuurikokeilujen tavoitteena oli yksinäisyyden lievittäminen, sosiaalinen osallistuminen, osallisuuden vahvistaminen ja aktiivinen kansalaisuus. Kotihoidon ja hoivayksikön asiakkaiden palvelutarvetta ennakoivan otteen tueksi aloitettiin tekoälypilotti, jonka tuloksia päästään hyödyntämään 2020.

Sotekäsikirjan jalkauttamiseen ja Lean-menetelmään liittyy ketterään oppimiseen sisältyvä työssäoppiminen, uusien toimintatapojen kokeilut (yhteensä 51) ja niistä oppiminen. Kokeiluista 28 vakiinnutettiin käytäntöön, 7 lopetettiin toimimattomana ja 16 kokeilujaksoa päätettiin jatkaa 2020. Terveystoimiston palveluissa Leanin systemaattinen käyttö on toteutunut. Prosesseja on kehitetty kaikissa tulosalueen yksiköissä. Oman työn jatkuva arviointi,

---

kokeilut ja työn kehittäminen on osa jokaisen työntekijän perustyötä.

Soten tulosalueiden ja sivistystoimen yhdyspinoilla on edistytty monialaisen yhteistyön toteuttamisessa mm. LAPE-hankkeeseen liittyen perhekeskusverkoston kokonaisuuden kuvaaminen ja oppilashuollon kehittäminen. Kouluterveyskysely 2019 tuotti tietoa lasten ja nuoren hyvinvoinnin vahvistamisen ja ehkäisevän päihdetyön tueksi. Nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen ja nopean hoitoon pääsyn tueksi kuvattiin mielenterveyspolku. Lastensuojelun sosiaalityössä vakiintui systeminen toimintamalli asiakastyössä. Lastensuojelun matalankynnyksen perhekuntoutukseen liittyen toteutettiin onnistunut kokeilu Pelastakaa Lapset ry. kanssa.

Kaupungin digi-ohjelmaa on toteutettu suunnitellusti. Suun terveydenhuollon potilastietojärjestelmän päivitys Kanta-arkistoon sopivaksi toteutettiin onnistuneesti. Prosessissa saatu kokemus tukee myös Apotin käyttöönottoa. Sähköisiä palveluja on otettu käyttöön harkitusti, mutta se tapahtuu laajemmin Apotin käyttöönoton yhteydessä 2020 säilyttäen rinnalla perinteiset palveluväylät. Tulevaisuudessa sähköiset palvelut tukevat aikaisempaa enemmän palveluvalikoiman keventämistä.

Vuoden aikana toteutettiin tiedolla johtamista tukevia tutkimuksia ja kyselyjä, kuten Finsote2028 (THL), Kouluterveyskysely (THL), asukas- ja henkilöstökyselyt. Vastausaktiivisuus oli kaikissa hyvä, niin myös henkilökyseilyssä (sote 59%). Kokonaistulos oli 3,58 ja se nousi edellisestä vuoden 2017 tutkimuksesta. Tulokset paranivat neljällä keskeisellä osa-alueella: työn sisältö, kannustaminen ja kehittäminen, organisointi sekä ihmissuhteet ja johtaminen. Myös asiakkaat olivat tyytyväisiä, pikapalautteen mukaan 90-98% oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä palveluun ja asukastutkimuksen mukaan tyytyväisyys sosiaali- ja terveyspalveluihin oli parantunut.

Keskisuurten kuntien vertailun mukaan kustannuskehitys on ollut maltillista. Vertailussa toimiala on sijoittunut parhaan viidenneksen joukkoon.

Talous

Sosiaali- ja terveystoimen sitova toimintakate toteutui 98,6 prosenttisesti alittaen talousarvion 416 000 eurolla. Vuoden 2018 tilinpäätökseen nähden toimintakate kasvoi vuonna 2019 kuitenkin noin 7,9 % (2,2 Meur). Kasvu johtuu pääasiassa Villa Bredan ensimmäisestä kokonaisesta toimintavuodesta. Vuoteen 2018 verrattuna toimialan tulokertymä väheni noin 9,3 % (436 000 eur). Vanhuspalvelujen, suun terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon sitovat toimintakatteet alittivat talousarvion, kun taas sosiaalipalvelujen ja terveydenhuollon toimintakatteet ylittivät talousarvion.

Keskeisiä huomioita toimialan taloudesta vuonna 2019:

- Vuoteen 2018 verrattuna toimialan tulokertymän vähentymiseen vaikutti pakolaisten vastaanottoon liittyvien valtiolta saatavien korvausten vähentyminen

---

Sosiaali- ja terveystoimialue

§ 24

04.03.2020

- Vammaispalveluissa henkilökohtaisten avustajien menot kasvoivat 33 000 eurolla (6 %) vuoteen 2018 verrattuna johtuen ikääntyvien asiakkaiden kasvaneesta palvelutarpeesta.
- Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen menot ylittivät talousarvion 79 000 eurolla (41,5 %) johtuen kasvaneesta palvelutarpeesta.
- Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi 20 000 eurolla vuoteen 2018 verrattuna.
- Lastensuojelun kokonaisuuden toimintakate toteutui 85,4 prosenttisesti
- Vanhuspalveluissa lyhytaikaisen palveluasumisen ostopalvelut vähenivät, kun tarvittava intervallihoito pystyttiin järjestämään pääosin Villa Bredan hoivayksikössä
- Omaishoidon tuen menot toteutuivat 91,7 prosenttisesti
- Terveystoimialueen palvelujen ostot kasvoivat 100 000 eurolla (8,3 %) vuoteen 2018 verrattuna johtuen muun muassa HUS:lta ja muilta kunnilta ostettavien päivystyspalveluiden sekä laboratoriopalveluiden kasvusta.
- Terveystoimialueen aineiden ja tarvikkeiden kulut kasvoivat 27 000 eurolla (6 %) vuoteen 2018 verrattuna johtuen pääosin diabetestarvikkeiden kustannusten kasvusta.
- Erikoissairaanhoidon toteuma alitti talousarvion 133 000 eurolla (1,4 %). Vuoteen 2018 verrattuna menot kasvoivat 7,6 %:a eli 686 000 euroa. Vuonna 2019 kaupunki maksoi kalliin hoidon tasausta 355 000 euroa yli 60 000 euron ylittävistä hoitokokonaisuuksista, mutta hoitopäivätuotteiden käyttö väheni vuoteen 2018 verrattuna 12,2 %.

Liite 1: Tilinpäätös ja toimintakertomus 2019

Liite 2: Strategisten tavoitteiden toteuma 2019

Sosiaali- ja terveystoimialuejohtaja:

Valiokunta hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2019 liitteen mukaisesti ja lähettää sen KH:n käsittelyyn.

Asian käsittelyn aikana esittelijä täydensi liitettä 1 puuttuvien suoritustietojen osalta.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta § 25 04.03.2020

Valiokunnalle saapuneita päätöksiä ja kirjelmää

21/05.00/2020

SOTEV 04.03.2020 § 25

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystieteiden johtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Aluehallintovirasto

Yksityisten ilmoituksenvaraisten sosiaalipalvelujen laajentaminen ja
vastuuhenkilön vaihtuminen

Päätös 12.2.2020 ESAVI/31028/2019

Ilmoittaja / palvelujen tuottaja Pelastakaa Lapset ry, Koskelantie 38,
00610 Helsinki

Yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskevan luvan
muuttaminen

Päätös 19.2.2020 ESAVI/1907/2020

Palveluja tuottava toimipaikka: Neuropsykiatriakeskus ProNeuron,
Harakantie 18 A, 02650 Espoo

Yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskevan luvan
muuttaminen

Päätös 27.2.2020 ESAVI/2891/2020

Palveluja tuottava toimipaikka: Terapiatalo Tonus Oy, Helsinki, Tilkkankatu
14 A 40, 00300 Helsinki

Valvira

Yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva luvan
muuttaminen

Päätös 10.2.2020 Dnro V/3314/2020

Palveluja tuottava toimipaikka: Validia Oy, Synapsia, Nordenskiöldinkatu
18 B, 00250 Helsinki

Yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva luvan
muuttaminen

Päätös 12.12.2020 Dnro V/1931/2020

Palveluja tuottava toimipaikka: Suomen Terveystalo Oy, Terveystalo
Mobiilimagneetti, Jaakonkatu 3 B / 3 krs., 00100 Helsinki

Valvonta-asia: Attendo Suomi Oy konsernin vanhustenhuollon
asumispalveluja tuottavien yhtiöiden toiminnan valvonta

Päätös 12.2.2020 Dnro V/50180/2018

Yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimipaikan lopettaminen
Ilmoitus 13.2.2020 Dnro V/4009/2020

Palveluja tuottava toimipaikka: Bodymind Oy Kuntoutuspalvelut,
Helsinki/Pasila, Opastinsilta 10 D, 00520 Helsinki

Sosiaali- ja terveystoimi

§ 25

04.03.2020

Sosiaali- ja terveystoiminnanjohtaja:

Valiokunta päättää merkitä saapuneet kirjelmät ja päätökset tiedoksi.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Sosiaali- ja terveystoimisto

§ 26

04.03.2020

Vastaavan hammaslääkärin viran täyttäminen (Vakanssi 320001)

635/01.01.01/2014

SOTEV 04.03.2020 § 26

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystoimisto Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Sosiaali- ja terveystoimen vastaavan hammaslääkärin virka on ollut haettavana kaupungin www-sivuilla sekä mol.fi-sivustolla 7.2.-24.2.2020. Vastaava hammaslääkäri toimii sosiaali- ja terveystoimessa suun terveydenhuollon tulosaluepäällikkönä. Hallinnollisen työn lisäksi noin puolet työajasta on kliinistä työtä.

Vastaavan hammaslääkärin virkaan valittavan kelpoisuusvaatimuksena on Suomessa laillistetun hammaslääkärin pätevyys ja vahva kliininen ja hallinnollinen kokemus ja koulutus. Tehtävään valittavalta henkilöltä edellytetään hyvää molempien kotimaisten kielten suullista ja kirjallista taitoa. Virkaan haetaan henkilöä, jolla on hyvät vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot sekä kehittämishalukkuutta.

Määräaikaan mennessä virkaa haki yhteensä kolme henkilöä, jotka kaikki kutsuttiin haastatteluun. Kaikilla hakijoilla on Suomessa laillistetun hammaslääkärin pätevyys. Kahdella hakijoista on pitkäaikainen kliininen kokemus julkisella sektorilla työskentelystä. Molemmilla on kokemusta myös hallinnollisesta ja esimiestyöstä.

Hammaslääketieteen lisensiaatti [REDACTED] osoitti haastattelussa monipuolista kliinistä asiantuntemusta ja hallinnollista osaamista sekä hyvää perehtyneisyyttä suun terveydenhuollon toimintakäytäntöihin. Hänellä on kokemusta esimiestyöstä sekä julkisella että yksityissektorilla. Hän osoitti halukkuutta monialaiseen yhteistyöhön ja suun terveydenhuollon kehittämiseen yhdessä henkilöstön kanssa.

Haastattelijat katsovat, että [REDACTED] omaa koulutuksen, työkokemuksen ja henkilökohtaisten ominaisuuksien sekä hakemuksen ja haastattelun perusteella tehdyn kokonaisarvion mukaan hyvät edellytykset viran (320001) menestykselliseen hoitamiseen.

Kielitaidon osalta asianosainen on suorittanut hammaslääketieteen opintoihin liittyvän kielikokeen, jota ei ole todistuksessa arvioitu erikseen arvosanalla, kuten kaupungin hallintosääntö edellyttää. Viran tai toimen täyttävä elin voi hallintosäännön mukaan yksittäistapauksissa ja milloin erittäin painavat syyt niin vaativat valintapäätöksen yhteydessä myöntää lievennyksen vaadittavasta kielitaidosta. Haastattelussa on todettu asianosaisen hyvä suullinen ruotsin kielen taito.

Kauniaisten kaupungin hallintosäännön mukaisesti sosiaali- ja terveystoimisto päättää toimialan tulosaluepäällikköiden toistaiseksi voimassa olevien virkojen ja toimien täyttämistä.

Sosiaali- ja terveystoimi

§ 26

04.03.2020

Sosiaali- ja terveystoiminnanjohtaja:

Sosiaali- ja terveystoimi valitsee vastaavan hammaslääkärin virkaan (320001) hammaslääketieteen lisensiaatti [REDACTED]. Samalla toimitus päättää myöntää lievennyksen kielitaitovaatimukseen, koska asianosaisen todistuksessa kielitaitoa ei ole arvioitu täysin hallintosäännön edellyttämällä tavalla. Palkkaus on Lääkärisopimuksen mukainen.

Valinta on ehdollinen, kunnes virkaan valittu on esittänyt kaupungin työterveyshuollon antaman hyväksyttävän todistuksen terveydentilastaan.

Hakija ottaa viran vastaan 15.6.2020 tai sopimuksen mukaan. Valintaan sovelletaan kuuden kuukauden koeaikaa.

Päätös:

Toimitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Sosiaali- ja terveystoimen	§ 17	11.02.2020
Sosiaali- ja terveystoimen	§ 27	04.03.2020

Sosiaali- ja terveystoimen päästövähennysohjelma vuodelle 2020

243/11.00/2019

SOTEV 11.02.2020 § 17

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystoimen johtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
muutoskoordinaattori Anne Pakomäki, puh.050 586 4565
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Yhdyskuntavaliokunta on pyytänyt lausuntoa sosiaali- ja terveystoimen valtuutetuilta Kauniaisten resurssiviisauden tiekarttaluonnoksesta. Lausunto pyydetään antamaan 14.2.2020 mennessä.

Liitteenä luonnos Kauniaisten resurssiviisauden tiekartasta. **Oheismateriaalina** yhdyskuntavaliokunnan 3.12.2019 kokouksen pöytäkirjanote, jossa selostetaan nykytilanne, tiekartan tavoitteet, valmisteluprosessi ja hiilineutraalisuustyön toteutus kaupunkiorganisaatiossa. **Oheismateriaalina** myös ilmastosanasto.

Tiekartan valmistelun osana sosiaali- ja terveystoimen valtuutetuilla kokouksessaan 4.9.2019 kaksi jäsentä kaupungin päättäjille suunnattuun työryhmään. Osana kaupungin hiilineutraalisuustyötä sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2020 päästövähennysohjelma on tarkoitus tuoda käsiteltäväksi valtuutetun seuraavaan kokoukseen.

Lausuntoehdotus:

Valtuutus katsoo, että sosiaali- ja terveystoimen pystyy sitoutumaan esitettyihin tavoitteisiin ja toteuttamaan osaltaan esitettyjä toimenpiteitä yhteistyössä muun kaupunkiorganisaation kanssa.

Valtuutus esittää, että jatkovalmistelussa hyödynnetään vaikutusten ennakoarviointia. Terveystoimen (1326/2010) § 11 mukaan ”Kunnan ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on päätöksenteon ja ratkaisujen valmisteluissa arvioitava ja otettava huomioon tehtävien päätösten ja ratkaisujen vaikutukset väestön terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin.”

Sosiaali- ja terveystoimen johtaja:

Valtuutus päättää antaa asiassa selostusosassa esitetyn lausunnon.

Päätös:

Valtuutus hyväksyi päätösehdotuksen.

SOTEV 04.03.2020 § 27

Kauniaisten tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Tavoitteen toteutuminen edellyttää Kauniaisilta merkittäviä, aktiivisia ja ennakoivia toimenpiteitä, jotka on koottu Kauniaisten resurssiviisauden tiekarttaan.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta	§ 17	11.02.2020
Sosiaali- ja terveysvaliokunta	§ 27	04.03.2020

Tiekartan perusteella sosiaali- ja terveystoimen laajennettu johtoryhmä ideoi toimenpiteitä toteutettavaksi toimialalla vuonna 2020. Workshopin fasilitoi ympäristöpäällikkö Anna-Lena Granlund-Blomfelt 9.12.2019. Idealistista sosiaali- ja terveystoimen johtoryhmä koosti 10.2.2020 luonnoksen toimialan päästövähennysohjelmaksi 2020. Johtoryhmä päätti lisäksi, että ohjelman suunniteltujen toimenpiteiden vaikuttavuus arvioidaan yhdessä Kierrätyskeskuksen Ville Heinilän kanssa. Heinilä toimii myös Vילהa Bredan Ekokompassi-konsulttina.

Kaupungin ympäristöjohtoryhmässä käsiteltiin 2.3.2020 ne suunnitellut toimenpiteet, jotka edellyttävät muiden toimialojen toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Sosiaali- ja terveystoimen johtoryhmä hyväksyi 2.3.2020 **liitteenä** olevan päästövähennysohjelman vuodelle 2020.

Osana kaupungin hiilineutraalisuustyötä toimialat laativat jatkossa vuosittain päästövähennysohjelmat.

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Valiokunta hyväksyy liitteenä olevan sosiaali- ja terveystoimen päästövähennysohjelman vuodelle 2020.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

MUUTOKSENHAKUOHJEET

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kauniaisten kaupungin kirjaamosta (katso yhteystiedot oikaisuvaatimusohjeen alla).

Muutoksenhakukiellot ja kieltojen perusteet

Kuntalain 136 §:n (410/2015) mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27

Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja lakiviittaukset:

Oikaisuvaatimusohje

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi kuntalain 134 §:n 1 mom. (410/2015) mukaan tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät: 26

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Työsopimussuhteeseen ottamisesta tai päättämisestä voidaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus vain jos perusteina ovat, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomaislainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Oikaisuvaatimusviranomaislainen

Viranomaislainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja yhteystiedot:

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta	Sähköposti:	kirjaamo@kauniainen.fi
Kauniaisten kaupunki	Puh.	09 50561
Kirjaamo	Faksi:	09 5056 535
Kauniaistentie 10	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–15.45
PL 52, 02701 KAUNIAINEN		

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja muoto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava 1) päätös, johon haetaan oikaisua, 2) se, millaista oikaisua vaaditaan ja 3) millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitusosoitus

Alla mainittuihin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusperusteena ei voida käyttää sitä, että päätös on yksityisoikeudellisten säännösten vastainen. Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Muun lain nojalla tehdyn oikaisuvaatimuksen tai valituksen osalta muutoksenhakuoikeus määräytyy sen lain mukaan.

Valitusviranomainen

Viranomaisena, jolle valitus tehdään, ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus	Sähköposti:	helsinki.hao@oikeus.fi
Tuomioistuimet-talo	Puh.	029 56 42000
Kirjaamo	Faksi:	029 56 42079
Radanrakentajantie 5	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–16.15
00520 HELSINKI		

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kunnallisvalitus, pykälät: Valitusaika 30 päivää
(katso erillinen muutoksenhakuohje kaava- ja rakennusjärjestysasioissa)

Hallintovalitus, pykälät: Valitusaika päivää
(katso erillinen muutoksenhakuohje)

Muu valitusviranomaisena (katso erillinen muutoksenhakuohje)

pykälät: Valitusaika päivää

Kunnallisvalitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava valitusviranomaisena kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisena tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulun- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Kunnallisvalituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle. Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite (esim. sähköpostiosoite), johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §).

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun (260 euroa 1.1.2019 alkaen (asetus 1383/2018)).
